

ABONNEMENTSPRIJS

Binnenland:
Per kwartaal . . . fr. 7.50
Per 6 maanden . . . 15.00
Per jaar 30.00
Men zoude zich tot het bekeken van
dit blad

Lezer en Redactie:

13, Zandstraat, 13
BRUSSEL

DE TIJD

STAAT- EN LETTERKUNDIG DAGBLAD

AANKONDIGINGEN

Prijs . . . fr. 1.50 de regel
Kleine annonces. 0.75 de regel
(Minimum fr. 1.50)

Aankondigen worden aangenomen:
Publiciteit E. HUIJZ
75, Anspachlaan, 75 (Beurs)

Aankondigen afgeleverd vóór
8 1/2 uur, 75, Anspachlaan, ver-
schijnen 's namiddags.

Het Deutsche Antwoord aan Wilson

Berlijn, 27-10 (Ambtelijk). — De Deutsche antwoordnota luidt:

De Deutsche regering heeft kennis van het antwoord van den president der V. S. genomen. De president kent de groote veranderingen, welke in het Deutsche grondwetwezen voltrokken werden. De vredesonderhandelingen worden door een volksregering gevoerd, in wier handen de besliste machtbevoegdheden feitelijk en volgens de grondwet berusten. Onder haar staat ook het militaire gezag.

De Deutsche regering verwacht nu de voorstellen voor den wapenstilstand, welke den vrede der rechtvaardigheid inleiden, gelijk de president hen in zijn betogen gekenmerkt heeft.

Staatssekretaris voor buitenlandsche zaken.

SOLFF

ROEMENIE TERUG IN OORLOG!

De Roemenen rukken de Dobroedsja binnen

Wenen, 27-10. — De berichtgever Neue Freie Presse meldt uit Cernaviz: Roemeense troepenafdeelingen rukten in den Dobroedsja binnen. De Roemenen zijn vast besloten hun kaarten uit te spelen en gelooven dezen keer bepaald sukses te hebben. De veranderingen in Oostenrijk en de afscheuringsplannen van Hongarije zullen, naar zij gelooven, de geboorte van een Groot Roemenië bespoedigen. Het verschijnen der geallieerden aan de Roemeense grens brengt de bezonnen gematigde elementen ook in de oorlogsfurie. De nationalist zijn meer van den toestand.

DE OORLOG

Officieele Berichten

Berlijn

Berlijn, 28-10 (van gisteravond).
De dag verliep zonder groote gevechtsaanderningen.

Westelijk Krijgsveld.

Legergroep Kroonprins Rupprecht: 28 Oktober. — (Ambtelijk bericht van hedenmiddag.)
Geen grotere gevechtsaanderningen. Ten zuid-westen van Dinze, ten oosten van Avelem en bij Astres (ten zuid der Schelde) sloegen wij vijandelijke aanvallen af. Bij het zuiveren van enkele nesten van Engelsen bij Farners en Engelfontaine namen wij gevangenen.

Legergroep Duitschen Kroonprins: Overgangspogingen des vijands over het Oise-kanaal bij Tugny werden verijdeld. Tusschen Oise en Serre namen wij tijdens den voorlaatsten nacht onze in de vooruitgangende bocht tusschen Origny en La Ferté staande troepen op de linie ten westen van Guise-oosten van Crécy aan de Serre terug. De vijand viel gisteren 's avonds in verband met een succeslozen aanval des vijands ten oosten van Ch. Stres, groote hevigheid aan.

Legergroep von Gallwitz: Op de hoogten ten oosten der Maas sloegen wij aanvallen der Amerikanen op het woud van Consenvogel en aan het Ormeswoud af.

Zuid-Oostelijk Krijgsveld. De begonnen bewegingen werden planmatig voortgezet. Ten zuiden van Roedmont en Topala succesvolle achterhoeden gevechten. Aan beide kanten der Morava bestaat er slechts geringe gevechtsvoeligheid met den vijand.

Berlijn, 25 Okt. — Officieel. — Onze duikboten hebben in de Middellandse Zee, naar de jongste berichten, bij welgeslaagde aanvallen op krachtig beschermde convooien, ruim 42.000 ton scheepsruijter vernietigd. Bovendien werd een, door een torpedojager verzegelde duikboot voor gescheutveroorzaakt. Meermalen kon vastgesteld worden, dat bij de lading der getorpedeerde schepen krijgsmateriaal aanwezig was, door blikke ontloffingen, vuurzuilen enz. Aan het zeilschipverkeer in de Noord-Aegaeische Zee en het fastaattransport tusschen Sfax (Tunesie) en Italië werd door het tot zinken brengen van 31 zeilschepen veel verliezen toegebracht.

Londen, 26 Okt.

Engelsch staatsbericht.

Hedenmorgen vroeg hebben wij een geslaagde kleine krijgsviering uitgevoerd aan den z. m. van het bosch van Mormal en daarbij den heuvel, bekend als Carmel-berg, alsmede het dorp Engelfontaine genomen, terwijl een aantal gevangenen in onze handen viel. Verder noordwaarts maakten onze patrouilles op bepaalde punten ten N. van den spoorweg le Quesnoy-Valenciennes vorderingen. Een vastberaden tegenaanval van den vijand, gisterenavond uitgevoerd tegen onze stellingen aan den spoorweg ten N. O. van Maing, werd door de troepen van de 51ste divisie met de bajonet opgevangen en met zware verliezen afgeslagen. Onze linie is tusschen Valenciennes en Doornik opnieuw vooruitgeschoven. Daarbij vermeerderden wij de dorpen Odonnoix en Manië.

Wij hebben ons meester gemaakt van Atres en Remars en rukten op langs den westelijken oever van de Schelde naar de zuidelijke buitenwijken van Valenciennes. Wij maakten 1000 gevangenen.

Rome

Rome, 26 Oktober.

Italiaansch staatsbericht.

In het Noordwestelijk gebied van het Monte Grappa massief is de strijd tegen het aanbreken van den dag opnieuw begonnen, en heeft gisteren den geheelen dag voortgeduurd. Op het terrein, door ons den vorigen dag oververvoerd, is de strijd met afwisselend geluk hevig voortgezet, maar eindelijk heeft de taaiheid van het 4de leger de wanhopige tegenaanval van den vijand bedwongen, en was het bezit der vermeerderde stellingen verzekerd en op sommige punten de terreinwinst vergroot.

In de laatste 24 uren zijn 47 officieren en 2102 man gevangen genomen.

De 9e aanvalsgroep heeft zich bijzonder onderscheiden. De Pesaro-brigade der 13e en de 23e aanvalsgroep hebben zich verdienstelijk gemaakt door de moeilijke verovering van den Monte Pertica, die geducht door den vijand versterkt was. De Aosta-brigade had de verdienste met élan den Monte Valdero, ten N. W. van den Spinocchia, te bezetten.

Op de hoogvlakte van Asiago hebben onze patrouilles talrijke schermutselingen geleverd met vijandelijke verkenningafdeelingen.

Onze vliegtuigen, die in eskaders optreden, bombardeerden hevig en met voortreffelijke uitslag vijandelijke kampementen en magazijnen. Eveneens bombardeerden en verstrooiden zij troepenkolonnen en transporten in het Sugana-dal en het Sison-dal, te zamen 7000 kilos bommen werpende. Bovendien zijn nog 2000 kilos bommen gisterenavond door luchtschepen van het leger geworpen op spoorwegen en vijandelijke verbindingswegen. Twee vijandelijke vliegtuigen werden gevangen.

Z. O. Krijgsveld.

Aan de beneden-Moti zijn de Italiaansche troepen in gevechtsaankomst met den vijand. Albanese benden hebben onze vlag geheeschen, in naam van Italië de wapens opgenomen tegen de terugtrekkende Oostenrijkers en hun aanzienlijke verliezen toegebracht.

Berlijn, 25 Okt. (Wolf.) Bij het begin van den opmars begon van wege de Entente een hatelijke gruwelpropaganda, welke zich op geen feiten steunde, maar alleen uitging van de gedachte, dat wanneer de Duitschers terugtrekken, de wereld van hun gruwelen, van hun barbarij en van hun vandalisme moet hooren. Deze propaganda had tot gevolg dat Wilson in zijn eerste nota zich op de scherpste wijze over de barbaarsche oorlogvoering der Duitsche legers uitliet.

Nadat thans door de onzijdigen en zelfs door den vijand erkend moest worden, dat de Duitschers nergens vernielen noch verwoesten, dan daar waar zij er door dringende militaire noodwendigheden toe gedwongen worden, vindt men in Engelse en Franse legerberichten immer de zinsne: 'onbeschadigde steden en dorpen worden door de Entente-troepen bezet. Gibbs schrijft dat Thiel en Kortrijk en de dorpen der omgeving ongevraagd in handen der Entente vielen, maar dit is slechts juist in zoverre dat de Duitschers niets vernield hebben, maar het Engelsch geslacht en de Entente-vliegers hebben vele schade in deze steden berokkend. Een Duitsch officier, welke onmiddellijk voor de bezetting van Kortrijk door de Engelsen nog in de stad was, zegde woordelijk: 'Ik heb er mij met eigen ogen kunnen van overtuigen dat geen enkel huis der Marktplaats, der Stationplaats en der aangrenzende straten, alsook der straten rond het gerechtshof, Leopoldstraat, Hendrik Ryestraat nog vensterluiken had. De straten waren met stukken glas en steenen bedekt. Talrijke huizen waren door bommen of granaten beschadigd, vele waren helemaal ineengevallen. De bevolking zat bevend in de kelders, daar de beschieting nog voortduurde. Evenzoo heeft Thiel geleden, dat op 15 Oktober aan een grooten aanval van vliegers bloot stond, waardoor gansche rijen huizen vernield werden.

Londen

UIT HET BEVRIJDE GEBIED

De toestand in Vlaanderen :: De Vluchtelingen stroomden naar Holland :: Het Onthaal bij de gastvrije Noorderbroeders :: Geestdriftige ontvangst.

Nieuws uit Vlaanderen

Na de bezetting van Brugge en Torhout. De gevechten aan de Belgisch-Nederlandsche grens.

De berichten over de bezetting van West-Vlaanderen komen binnen. Brugge is niet er beschadigd, slechts enkele buitenwijken werden vernietigd.

De herovering van het grondgebied brengt onder tusschen ook groote ellende mede voor de bevolking, die voor de verschrikkingen van den oorlog vlucht. Volgens een telegram aan de « Frankfurter » belooft het aantal vluchtelingen voor het oogenblik een miljoen. De Deutsche militaire overheden doen het mogelijke om de ongelukkigen te helpen. Zij heeft het wegbrengen van waardevolle zaken aan bijzondere commissies toevertrouwd die de bevolking behulpzaam zijn. Voor zieken en gebrekkigen worden treinen gereed gehouden.

In samenwerking met de burgemeesters van Valenciennes en Kamerijk wordt de bevolking weggevoerd. De burgemeesters stelden schriftelijk vast wat van Deutsche zijde ter hulpe van de vluchtelingen gebeurde. In samenwerking met het Nationaal Comité worden alle 8 à 10 km. verzorgingsstations opgericht, waar de voorbijtrekkenden dag en nacht warm eten kunnen bekomen. Dit beliet niet dat de ellende verschrikkelijk is. Keukengerei en matrassen ontbreken. Duizenden vrouwen en kinderen moeten bij 't ien en koude in de vrije lucht kamperen. Moge het overige van ons land 's oot te smiten van een wapenstilstand voor zulke ramp gespaard blijven!

De Belgische Troepen zingen « De Vlaamsche Leeuw ».

De Haversche berichtgever van de « N. R. Ct. » is in Torhout gekomen met het Belgische regiment, dat de stad 't eerst is binnengevallen, de muziek voorop, op de krijgshaftige tonen van de « Vlaamsche Leeuw ».

De Duitschers houden machtig stand aan de Belgisch-Nederlandsche grens. Zij hebben nog Eekloo niet ontruimd, en het gerucht dat deze stad door de geallieerden is bezet is wel wat voorbarig. Ten Westen van Stroobrugge werd een Belgische patrouille van 17 man met een mitrailjeuze krijgsgewoon gemaakt. De Duitschers hebben de nog bruikbare bruggen over het Leopoldkanaal, uitgenomen die bij Sint Laurens, doen springen.

Er zijn in deze gemeente nog 3000 Belgische burgers die van de gelegenheid, welke de Duitschers hun boden om naar Holland over te steken, geen gebruik hebben gemaakt. Deutsche scheidt verklaren de geallieerden eenige Km. achteruit te hebben gedreven, Maldegem te hebben teruggenomen en dat het Deutsche geslacht niet strijkt over de kruising der banen, waarop deze gemeente gelegen is. Bij Ede hebben zij den elektrischen draad, waar die vernield was, hersteld.

Het Belgisch officieel bericht van 26 dezer getuigt van aanvallen der Darschers tegen de Belgische linieën op Stroobrugge, Moerhuize en Balgerhoeke (5 km. van Eekloo).

De Vluchtelingen AAN DE Hollandsche Grens

Nu de groote stroom van vluchtelingen, mocht hij komen, op regelmatiger wijze dan in 1914 over de grenzen zal stroomen, is het mogelijk geweest tijd maatregelen te nemen voor de verzorging en verpleging van de slachtoffers van de verandering in de fronten; ophooping van vluchtelingen in dorpen langs de grens, zoals in 1914 plaats had, zal thans voorkomen worden. De wegen, waarlangs de inval verwacht wordt, zijn betrekkelijk gering in aantal, het op eigen gelegenheid op willekeurige plaatsen over de grens trekken is zoo goed als onmogelijk, zodat opvangen en registreren van de vluchtelingen regelmatig kan geschieden.

In de stations van aankomst langs de Brabantisch-Belgische en Limburgsch-Belgische grens zijn kleine ziekeninrichtingen opgericht, bestemd voor hen,

die beslist niet verder kunnen, zoals kraamvrouwen en ernstige patienten. De verpleging is hier geheel in handen van den militair-geneeskundigen dienst.

Uit den aard van omgeving en inrichting kan in deze grensoorden slechts een voorloopig, vluchtig onderzoek plaats hebben. Zoodra de eerste gevallen uitgezocht zijn, worden de vluchtelingen verder gezonden, naar de grootere, meer binnenwaarts gelegen gemeenten. Daar is het Roode Kruis druk bezig met het inrichten van ziekenhuizen voor een 150 patienten. Langs de lijn ongeveer loope van Roosendaal-Eindhoven-Weert-Maastricht zijn, onder leiding van diaconessen reeds maatregelen getroffen om de zieken onderdak te kunnen brengen. Wat plaatselijke afdelingen van het Roode Kruis konden leveren, is geleverd, maar voor alle aanvulling, zoowel van personeel als van materieel, wordt van uit den Haag gezorgd; de Malthesers hebben op zich genomen voor voldoende geestelijken bijstand te zorgen.

De oproep van het Roode Kruis om 100 artsen en 500 verpleegsters is ten deele een gevolg van de behoefte, die in deze plaatsen aan verplegend personeel bestaat. Totaal wordt gerekend, dat een 1800 personen verpleegd moeten worden.

Zijn de vluchtelingen van de grens hier aangekomen, dan begint een schifting in gewonden en zieken; het getal van de laatste zal waarschijnlijk groot zijn, want ondervoeding, griep en ook meer blijvende ziekten zullen niet nalaten haar werking te doen gevoelen, zoodat bij een grooten stroom slachtoffers, alle bedden spoedig bezet zullen zijn. Het oogenblik van aankomst is echter onzeker, ook weet men van te voren gewoonlijk niet, langs welken weg de grootste drom komen zal, zoodat het niet te zeggen is, welke ziekeninrichtingen het eerst, of het sterkst bezet moeten worden. Met het zenden van aanvullend personeel wacht het hoofdbestuur van het Roode Kruis dan ook, totdat bericht binnen komt dat er hulp noodig is.

Zijn in de groote grensplaatsen de zieken uitgeschoten, dan gaan de gezonden dieper het land in en ook in de gemeenten, waar de vluchtelingen een tijdelijk-blijvend onderdak wacht, heeft het Roode Kruis voor verpleging te zorgen, want al zijn in het zuiden de daadlijk-ziekten achtergebleven, van duizenden personen, die ondervoed een lange, moeilijke reis hebben afgelegd, zal ongetwijfeld een groot percentage op de ziekenlijst komen en daarom zijn ook in de gemeenten waar de vluchtelingen leeggezonden zullen worden, noodziekenhuizen opgericht. Ook hier moeten eerst de plaatselijke afdelingen van het Roode Kruis doen wat zij kunnen voor het verkrijgen van personeel en materieel en springt het hoofdbestuur pas bij, als het werk boven de krachten gaat, wat gewoonlijk het geval blijkt te zijn. Wat van het aangevraagd verplegend personeel niet voor het zuiden noodig is, wordt voor deze gemeenten in reserve gehouden.

Hoewel vluchtelingen zullen komen is natuurlijk niet bekend en veel van de thans genomen maatregelen zijn slechts evenzovels voorbereidingen om dadelijk hulp te kunnen bieden. Het Roode Kruis doet echter haar uiterste best om aan alle aanvragen om hulp onmiddellijk te kunnen voldoen. Dit lijkt soms gemakkelijker dan het is. De griep houdt ook danig thuis onder hen, die zich beschikbaar hadden gesteld. Zoo kwam van 15 van de 24 verpleegsters, die telegrafisch opdracht ontvangen hadden, zich naar het zuiden te begeven, het antwoord in, dat zij ongesteld waren! En voor dergelijke moeilijkheden staat het Roode Kruis elk oogenblik.

De Fransche Vluchtelingen naar hun Land terug

De Fransche gezant heeft bij de Nederlandsche regering geïnformeerd, of de terugkeer der Fransche vluchtelingen over Sluis en bevrijd België naar Frankrijk niet mogelijk zou zijn. Een onderzoek bracht aan het licht, dat de reis door bevrijd België voorloopig nog zeer bezwaarlijk zal zijn. Alle bruggen zijn opgeblazen, spoor- en trammaterieel is weggevoerd. Overwogen wordt den terugkeer per schip te doen plaats hebben.

Geestdriftig Onthaal in Holland

Den Haag, 27 Oktober. — In Maas-tricht zijn er gisteren wederom Fransche en Belgische vluchtelingen over de grens gekomen. Een groot aantal dezer personen kwamen uit Douai en Kamerijk. Enkel waren reeds 6-8 weken op weg.

Roosendaal, 26 Okt. — Heden, om 1 uur 6, passeerden twaalf Deutsche geïnterneerden. Zij waren nabij Maldegem ingesloten en over de grens gekomen.

De Belgische trein bracht honderd mannen, vrouwen en kinderen, meest allen Oostenrijkers, uit Antwerpen aan. Zij vertelden, dat al de Oostenrijkers en Duitschers voor a. s. Maandag weg moeten zijn. De Duitschers gaan via Hamont naar Duitschland; vermoedelijk komen er eenige vrouwen naar hier. Anderzijds beweert men, dat er geen bevel tot vertrek is gegeven, wel dat den Duitschen en Oostenrijkschen onderdanen aanbevolen is om te vertrekken.

Drie zusters van het Diaconessenhuis te Rotterdam arriveerden voor de aanstaande verpleging der vluchtelingen. Gisteren kwamen te Antwerpen eenige duizenden vluchtelingen uit Gent per trein aan. Zij moesten vertrekken met het oog op de verdediging der stad.

Gisteren om half twaalf kwam een groep van ruim 200 geëdele Fransche vluchtelingen te Weert aan en in den middag om 3 uur ruim 400. Allen zijn liefderijk hier ontvangen en zijn zeer onder den indruk van de gebeurtenissen der laatste dagen. Zij zijn vervoerd per extra trein naar Huis ter Heide. De meeste vluchtelingen zijn bejaarde menschen.

42 liefdezusters uit Veghel hebben aan het Roode Kruis haar hulp aangeboden.

Ellende.

Men meldt aan de « N. R. Ct. » uit Roermond:

Twee gevallen ter illustratie van de gruwelijke ellende der vlucht. Te Stamprooi kwam een moeder over de grens met in haar armen het lijke van haar kind van 6 maanden, dat reeds 4 dagen geleden onderweg was gestorven. Zij had het niet willen laten begraven op vijandig gebied.

Een oud vrouwtje uit de buurt van Kamerijk, dat gisterenmorgen eindelijk na drie weken zwerven in ons land was aangekomen, reed van Ittevoort, gezeten op een stoel, die op een kar was geplaatst, naar Thorn. Bij een schok van den wagen kantele de stoel en het stumperdijel viel met haar hoofd op den straatweg — werd stervende opgenomen.

TE MAESTRICHT

Hedenmorgen om half 8 zijn een 500 vluchtelingen aan de grenzen bij Veldwezelt aangekomen. In laatstgenoemd Belgisch dorpje hebben de menschen drie dagen gerust. Allen komen uit de streek van Kamerijk, Douai, Valenciennes en omliggende dorpen. Sommigen zijn al twee maanden onderweg, anderen zes weken of een maand. De laatste 14 dagen hebben zij veel in den regen geloopt, zoodat zij wel vernoeid zijn, doch de gezondheidstoestand laat weinig te wenschen over. Onder die 500 menschen, meest vrouwen, kinderen en ouden van dagen, waren maar een 4-tal zieken, allen lijdende aan griep. De menschen waren goed te spreken over de hulp in België ondervonden zoowel van de bevolking als van de Duitschers.

In België zijn zij hoofdzakelijk gevoed met soep, welke zij gratis kregen. Het brood moesten zij echter koopen.

Aan de grenzen bij Veldwezelt waren aanwezig de regeringscommissaris de heer Stille, de burgemeester van Maas-tricht, kapitein Baudin met zijn brigade marchausse, kapitein dokter van der Noord en vier militaire artsen, de Roode Kruisbrigade en een groot aantal rijtuigen en voertuigen voor de bagage. Alles was schitterend geregeld, zoodat na de inschrijving, die op een viertal plaatsen langs den weg geschiedde en vlug in haar werk ging, de overlading plaats had van de talrijke bagage door vluchtelingen meegevoerd, waarbij de Hollandsche soldaten (militaire wielrijders meehielpen).

De heer Bozon heeft eenige duizenden sigaretten uitgedeeld, die gretig werden aanvaard. Aan het begin van de stad werden reepen chocolade gegeven. 't Was een delicatesse voor de vrouwen en kinderen. Gretig grepen de kindhandjes naar de zoalng ontbeerde lekkernij. Wij spraken een oude moeder, die een maand lang van haar familie was afgedwaald en gisterenavond te Veldwezelt weer door de haren werd teruggevoerd.

Aan de Brusselsche Poort zijn de vluchtelingen door de kinderen der Belgische scholen met hun onderwijzend personeel met vaderlandsche liederen begroet. Een kolossale menschenmenigte stond langs de straten geschaard en nu en dan klonk een spontaan gruch. De fabrieksgewoone aan de Dek te Limmel zijn uitstekend in orde gebracht. Een warm maal wacht de arme banelingen.

